

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO 2, 15, 22, 32 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2009 m. gegužės 12 d. Nr. XI-250
Vilnius

(Žin., 2003, Nr. [51-2254](#); 2007, Nr. [130-5259](#))

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Papildyti 2 straipsnį nauja 11 dalimi:

„11. **Kintamoji karšto vandens kainos dedamoji** – kintanti karšto vandens kainos dalis, išreiškiama formule, kuri taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į tiekiamos šilumos ir geriamojo vandens kainų pokytį.“

2. Papildyti 2 straipsnį nauja 12 dalimi:

„12. **Kintamoji šilumos bazinės kainos dedamoji** – kintanti šilumos bazinės kainos dalis, išreiškiama formule, kuri koreguojama kasmet, atsižvelgus į kuro struktūros pasikeitimą ir veiklos efektyvumo užduotis, nustatytas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, vadovaujantis jos patvirtintu Lyginamosios analizės aprašu, ir taikoma ne dažniau kaip kas mėnesį, apskaičiuojant konkretų kintamosios dedamosios dydį, atsižvelgus į kuro ir iš nepriklausomų gamintojų perkamos šilumos kainų pokytį.“

3. Buvusias 2 straipsnio 11–19 dalis laikyti atitinkamai 13–21 dalimis.

4. Papildyti 2 straipsnį nauja 22 dalimi:

„22. **Pastovioji karšto vandens kainos dedamoji** – pastovi karšto vandens kainos dalis, apskaičiuota karšto vandens kainos galiojimo laikotarpiui.“

5. Papildyti 2 straipsnį nauja 23 dalimi:

„23. **Pastovioji šilumos bazinės kainos dedamoji** – pastovi šilumos bazinės kainos dalis, antraisiais ir kitais jos galiojimo metais taikoma perskaičiuojant pastoviosios dedamosios dydį metams.“

6. Buvusias 2 straipsnio 20–24 dalis laikyti atitinkamai 24–28 dalimis.

7. Pakeisti 2 straipsnio 27 dalį ir ją išdėstyti taip:

„27. **Šilumos bazinė kaina** – ilgalaikė šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios šilumos bazinės kainos dedamųjų, apskaičiuotų pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintą Šilumos kainų nustatymo metodiką, parengtą pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, nustatyta ne trumpesniai kaip 3 metų ir ne ilgesniai kaip 5 metų laikotarpiui. Minėtą laikotarpį pasirenka savivaldybių tarybos ar šio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse numatytais atvejais – įmonės. Abi kainos dedamosios taikomos šilumos kainoms apskaičiuoti. Šilumos bazinė kaina gali būti vienanarė arba dvinarė.“

8. Papildyti 2 straipsnį nauja 29 dalimi:

„29. **Šilumos dvinarė kaina** – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios, mokamos už vidutinę šilumos vartojimo galią litais už kilovatą per mėnesį, ir kintamosios, mokamos centais už šilumos kilovatvalandę, dedamųjų.“

9. Buvusias 2 straipsnio 25–39 dalis laikyti atitinkamai 30–44 dalimis.

10. Papildyti 2 straipsnį nauja 45 dalimi:

„45. **Šilumos vienanarė kaina** – šilumos kaina, sudaryta iš pastoviosios ir kintamosios dedamųjų, mokamų centais už kilovatvalandę.“

11. Buvusias 40–42 dalis laikyti atitinkamai 46–48 dalimis.

2 straipsnis. 15 straipsnio 1 ir 2 dalių pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Vartotojai daugiabučiuose namuose gali Civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį. Pasirinktas karšto vandens tiekėjas įrengia vartotojo suvartojamo karšto vandens atsiskaitomuosius apskaitos prietaisus, sudaro sutartis ir perka karštam vandeniui ruošti reikalingą geriamąjį vandenį bei šilumą ar kitą energiją iš atitinkamų tiekėjų. Nupirkto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal atsiskaitomojo apskaitos prietaiso, vandens tiekėjo įrengto pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius, rodmenis. Nupirktos šilumos ar kitos energijos kiekis nustatomas pagal šilumos ar kitos energijos tiekėjo įrengto prieš karšto vandens ruošimo įrenginius šilumos apskaitos prietaiso rodmenis, o jeigu jo nėra arba jis sugedęs, – pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtintas normas. Vartotojams parduodamo karšto vandens kiekis nustatomas pagal vartotojų patalpose esančių atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis. Karšto vandens kaina, pranešimų apie suvartotą karštą vandenį pateikimo ir mokesčio už karštą vandenį apmokėjimo tvarka nustatoma karšto vandens tiekėjo ir vartotojo sutartyje. Nustatant mokesčius už karštą vandenį, su nepaskirstytu karštu vandeniu suvartotas šilumos kiekis gali būti priskirtas ir išdalijamas apmokėti vartotojams tik tuo atveju, jeigu tiekėjai įvykdė visas savo prievoles sutvarkyti karšto vandens apskaitą tame name. Tuo atveju, kai daugiabučio namo vartotojai karšto vandens tiekėju pasirenka šilumos tiekėją, šilumos tiekėjas privalo su šio namo vartotojais sudaryti karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį.“

2. Pakeisti 15 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Kol vartotojai pasirenka karšto vandens tiekėją arba apsirūpinimo karštu vandeniu būdą, karšto vandens tiekėjas yra šilumos tiekėjas. Karšto vandens apskaitos prietaisus daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose įrengia, prižiūri ir jų patikrą atlieka karšto vandens tiekėjas, jeigu iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytose karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros daugiabučio namo butuose ir kitose patalpose sutartyse nenumatyta kitaip.“

3 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Vartotojų informavimas

1. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo įmonės informuoja vartotojus apie įmonės teikiamas paslaugas, paslaugų teikimo sąlygas, paslaugų kainas, prijungimo prie sistemų kainas bei sąlygas ir numatomus sutarčių sąlygų pakeitimus.

2. Šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo įmonės bei šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyti nepriklausomi šilumos gamintojai kasmet viešai informuoja vartotojus apie nustatytas šilumos bei karšto vandens kainų dedamąsias. Kainų dedamosios įsigalioja nuo kito mėnesio pirmos dienos.

3. Keičiantis šilumos ir (ar) karšto vandens kainoms, šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo įmonės bei šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatyti nepriklausomi šilumos gamintojai iki mėnesio 25 dienos viešai informuoja vartotojus, savivaldybes bei Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją apie apskaičiuotas šilumos ir karšto vandens kainas. Šilumos ir karšto vandens kainos įsigalioja nuo kito mėnesio pirmos dienos.

4. Šilumos ir (ar) karšto vandens įmonių informacija apie veiklos sąnaudas, sistemų eksploatavimą, modernizavimą, plėtrą, investicijas į sistemos plėtrą, kainų ir tarifų struktūrą, paslaugų teikimo sąlygas yra vieša.“

4 straipsnis. 32 straipsnio pakeitimas ir papildymas

1. Pakeisti 32 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų

(mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis. Pastatų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūros ir rekonstravimo sąnaudos bei turto nuomos mokesčiai, nesusiję su šilumos ir (ar) karšto vandens tiekimo veikla, negali būti įtraukiami į šilumos ar karšto vandens kainas. Apyvartinių taršos leidimų prekybos pajamos ar sąnaudos įvertinamos skaičiuojant šilumos kainas Šilumos kainų nustatymo metodikoje nustatyta tvarka.“

2. Pakeisti 32 straipsnio 5 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) vadovaudamosi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytais šilumos bazinėmis kainomis ir Šilumos kainų nustatymo metodika – šilumos kainų dedamąsias kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus. Pirmaisiais šilumos bazinių kainų galiojimo metais savivaldybės taryba ne vėliau kaip per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias, atsižvelgdama į Komisijos nustatytas šilumos bazines kainas. Jeigu savivaldybės taryba per nurodytą terminą nenustato šilumos kainų dedamųjų pirmiesiems šilumos bazinių kainų galiojimo metams, Komisija vienašališkai nustato šilumos kainų dedamąsias, lygias šilumos bazinių kainų dedamosioms. Komisijos vienašališkai nustatytos šilumos kainų dedamosios skelbiamos viešai ir taikomos nuo kito mėnesio pirmos dienos. Skundus dėl savivaldybės tarybos nustatytų šilumos kainų dedamųjų ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;“.

3. Pakeisti 32 straipsnio 5 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) vadovaudamosi Šilumos kainų nustatymo metodika – įmonių tiekiamos šilumos bazines ir kasmet perskaičiuojamas šilumos kainų dedamąsias kiekvienam šilumos tiekėjui, realizuojančiam mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, ir apie tai informuoja Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją ne vėliau kaip per 10 darbo dienų. Skundus dėl savivaldybės tarybos nustatytų šilumos kainų dedamųjų ikiteismine tvarka nagrinėja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;“.

4. Papildyti 32 straipsnio 5 dalį nauju 3 punktu:

„3) savivaldybių tarybų nustatytos šilumos kainos dedamosios galioja ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos;“.

5. Buvusį 32 straipsnio 5 dalies 3 punktą laikyti 4 punktu.

6. Pakeisti 32 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, teikia perskaičiuotų šilumos kainų dedamųjų projektus ir jų pagrindimą Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai bei savivaldybei, kiti šilumos tiekėjai – tik savivaldybei. Savivaldybės taryba per 30 dienų nustato šilumos kainų dedamąsias.“

7. Pakeisti 32 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Savivaldybės tarybos nustatytas šilumos kainų dedamąsias šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos, pateikia Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai per 10 kalendorinių dienų nuo šilumos kainų dedamųjų nustatymo. Komisija nurodo savivaldybei esamus šilumos kainų dedamųjų nustatymo pažeidimus. Savivaldybė privalo juos pašalinti ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų. Savivaldybei nepašalinus nurodytų pažeidimų arba laiku nenustačius šilumos kainų dedamųjų, Komisija įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikinas šilumos kainų dedamąsias. Jos galioja, kol pašalinami Komisijos nurodyti pažeidimai, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos.“

8. Pakeisti 32 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Naujiems šilumos vartotojams, prisijungusiems prie šilumos tiekimo sistemos, leidžiama ne ilgiau kaip 3 metams nustatyti šilumos kainų dedamąsias, grindžiamas tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) ribinėmis šilumos tiekimo šiems vartotojams sąnaudomis.“

9. Pakeisti 32 straipsnio 9 dalį ir ją išdėstyti taip:

„9. Karšto vandens tiekėjas, vadovaudamasis Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos patvirtinta Karšto vandens kainų nustatymo metodika, parengia ir teikia Komisijai ir

(arba) savivaldybės institucijai karšto vandens kainos dedamųjų projektą. Jei karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, savivaldybės institucija ne vėliau kaip per 30 dienų teikia Komisijai karšto vandens kainos dedamųjų suderinimo dokumentus ir (ar) pagrįstas pastabas. Komisija, išnagrinėjusi savivaldybės institucijos pastabas arba per 30 dienų jų negavusi, ne vėliau kaip per 15 dienų nustato karšto vandens kainos dedamąsias. Kitiems karšto vandens tiekėjams karšto vandens kainų dedamąsias nustato savivaldybių tarybos.“

10. Pakeisti 32 straipsnio 11 dalį ir ją išdėstyti taip:

„11. Jei šilumos tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris valdo skirtingose savivaldybėse esančias šilumos tiekimo sistemas, teikia vienodas šilumos kainų dedamąsias visoms savivaldybėms, šilumos kainų dedamąsias nustato šilumos tiekėjas įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.“

11. Papildyti 32 straipsnį 12 dalimi:

„12. Šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje numatytas nepriklausomas šilumos gamintojas nustato šilumos gamybos kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Šilumos kainų nustatymo metodiką. Šiuo atveju nustatant šilumos gamybos kainų dedamąsias *mutatis mutandis* taikoma šio straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalyse numatyta šilumos kainų dedamųjų nustatymo procedūra, o savivaldybių tarybos šioje procedūroje nedalyvauja.“

12. Papildyti 32 straipsnį 13 dalimi:

„13. Karšto vandens tiekėjas, kurio daugiau kaip 1/2 akcijų nuosavybės teise priklauso vienai ar kelioms savivaldybėms ir kuris tiekia karštą vandenį skirtingose savivaldybėse, nustato karšto vandens kainų dedamąsias įmonės įstatuose nustatyta tvarka, apskaičiavęs jas pagal Karšto vandens kainų nustatymo metodiką ir suderinęs su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Šiuo atveju netaikoma šio straipsnio 9 dalis.“

13. Papildyti 32 straipsnį 14 dalimi:

„14. Keičiant šilumos ir (ar) karšto vandens kainas, įmonės:

1) atsižvelgdamos į nustatytas šilumos kainos dedamąsias, pakitusias kuro kainas ir pakitusias perkamos šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie šilumos kainų kintamųjų dedamųjų dydžius ir galutines šilumos kainas;

2) atsižvelgdamos į nustatytas karšto vandens kainų dedamąsias ir pakitusias geriamojo vandens ir šilumos kainas, iki mėnesio 25 dienos apskaičiuoja ir viešai praneša apie karšto vandens galutines kainas.“

14. Papildyti 32 straipsnį 15 dalimi:

„15. Duomenis apie kuro kainas, iš kitų, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nenumatytų, nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos šilumos kainas bei savivaldybių tarybų sprendimus apie naujas geriamojo vandens kainas įmonės Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai ir (arba) savivaldybėms pateikia iki mėnesio 10 dienos.“

15. Papildyti 32 straipsnį 16 dalimi:

„16. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija iki mėnesio 20 dienos viešai informuoja apie kuro, šilumos, perkamos iš kitų, šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nenumatytų šilumos gamintojų, ir geriamojo vandens kainas, naudotinas skaičiuojant šilumos ir karšto vandens kainas.“

16. Papildyti 32 straipsnį 17 dalimi:

„17. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir savivaldybės kontroliuoja, ar įmonės teisingai skaičiuoja šilumos ir karšto vandens kainų kintamosios dedamosios dydį ir kaip taikomos šilumos ir karšto vandens kainos.“

17. Papildyti 32 straipsnį 18 dalimi:

„18. Šilumos ar karšto vandens kainų dedamųjų galiojimo laikotarpiu patirtos, bet nepadengtos sąnaudos arba gautos papildomos pajamos, susidariusios dėl kuro, pirktos šilumos, geriamojo vandens faktinių kainų ir nustatant šilumos ar karšto vandens kainas įskaičiuotų kainų skirtumo, įvertinamos skaičiuojant būsimąjo laikotarpio šilumos ar karšto vandens kainų dedamąsias.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnio 7 dalies nuostatą, kad Šilumos kainų nustatymo metodika parengta pagal Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos parengtus ir Vyriausybės patvirtintus Šilumos kainų nustatymo metodikos principus, kuri įsigalioja 2010 m. sausio 1 d., ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

2. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos parengia ir patvirtina šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

3. Savivaldybių tarybos arba šio įstatymo 4 straipsnio 9 dalyje išdėstytoje Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 9 dalyje numatytu atveju, kai karšto vandens tiekėjas yra ir šilumos tiekėjas, realizuojantis ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šio šilumos tiekėjo teritorijoje, – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, arba šio įstatymo 4 straipsnio 10–12 dalyse išdėstytoje Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 11–13 dalyse numatytais atvejais – įmonės ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo pagal įmonių pagal galiojančias bazines ar perskaičiuotas kainas parengtus projektus nustato ir viešai paskelbia šilumos ir (ar) karšto vandens kainų dedamąsias ir įvertina šio straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytas pajamas ar sąnaudas. Jeigu savivaldybių tarybos šilumos tiekėjams, realizuojantiems ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba Įstatymo nustatytais atvejais įmonės per nurodytą terminą nenustato šilumos kainų dedamųjų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija įgyja teisę vienašališkai nustatyti laikinas šilumos kainų dedamąsias. Jos galioja, kol šias dedamąsias nustato savivaldybių tarybos ar Įstatymo nustatytais atvejais pačios įmonės, bet ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo jų įsigaliojimo dienos.

4. Iki šio įstatymo įsigaliojimo ir per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pereinamąjį laikotarpį šilumos tiekėjų ir gamintojų patirtos, bet nepadengtos sąnaudos arba gautos papildomos pajamos, susidariusios dėl kuro ir (ar) pirktos šilumos faktinių bei nustatant šilumos kainas įvertintų kainų skirtumo, paskirstomos ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui ir atitinkamai įvertinamos nustatant šilumos kainų dedamąsias. Šio laikotarpio trukmę nustato savivaldybės, šio įstatymo 4 straipsnio 7 dalyje išdėstytoje Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 7 dalyje nustatytu atveju – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, šio įstatymo 4 straipsnio 10 ir 11 dalyse išdėstytoje Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 11 ir 12 dalyse nustatytais atvejais – pačios įmonės.

5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo ir per šio straipsnio 3 dalyje nurodytą pereinamąjį laikotarpį karšto vandens tiekėjų patirtos, bet nepadengtos sąnaudos arba gautos papildomos pajamos, susidariusios dėl geriamojo vandens ir (ar) šilumos faktinių bei nustatant karšto vandens kainas įvertintų kainų skirtumo, paskirstomos ne ilgesniam kaip 24 mėnesių laikotarpiui ir atitinkamai įvertinamos nustatant karšto vandens kainų dedamąsias. Šio laikotarpio trukmę karšto vandens tiekėjams, kurie yra ir šilumos tiekėjai, realizuojantys ne mažiau kaip 10 GWh šilumos per metus, arba tiekia karštą vandenį šių šilumos tiekėjų teritorijose, nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, šio įstatymo 4 straipsnio 11 dalyje išdėstytoje Šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 12 dalyje nustatytu atveju – pačios įmonės, kitiems karšto vandens tiekėjams – savivaldybės.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS